

místnosti se nacházela i výstava novověkých nálezů z obnovy Zahrad pod Pražským hradem. I přesto, že nálezy byly kvůli nevhodnému památkářskému přístupu během výzkumu bez archeologického kontextu, byla tato sbírka zpracována a výsledky prezentovány ve třech vitrínách. V první z nich mohli návštěvníci vidět zahradní keramiku, ve druhé byly porcelánové nálezy (dýmky, konvice atd.) a skleněné předměty (pivní láhev, lékovky) a ve třetí byly umístěny zdobené kachle a kuchyňská keramika.

Každou druhou hodinu začínala komentovaná prohlídka historických sklepů, při které byl návštěvníkům nastíněn jejich stavebněhistorický vývoj. V druhé části na ni navazovala komentovaná prohlídka novověkých nálezů.

Návštěvnost celé akce byla podmíněna spoluprací několika institucí a stejně jako v minulých letech i letos dorazilo více než tisíc návštěvníků.

Stanislava KUČOVÁ, Jan PÁŘEZ

Proběhl sedmý ročník semináře Památky zahradního umění, jejich historie a současnost

V letošním roce slaví Česká republika několik kulatých výročí, zejména pak sté výročí od vzniku Československa, k jehož oslavám se připojil i Národní památkový ústav. Jednou z mnoha akcí pořádaných Národním památkovým ústavem k tomuto jubileu byl také letošní sedmý ročník tradičního odborného semináře *Památky zahradního umění, jejich historie a současnost*, který se uskutečnil v Metodickém centru moderní architektury v Brně 12. července 2018. Výročí vzniku Československa ovlivnilo také letošní zaměření semináře, který byl věnován prvorepublikovému zahradnímu umění.

V úvodu setkání pozdravil přítomné ředitel brněnské pobočky Národního památkového ústavu Zdeněk Vácha. Na něj s proslovem navázal státní tajemník ministerstva kultury a vládní zmocněnec pro koordinaci projektu „Společné století“ Zdeněk Novák. Garant setkání Roman Zámečník přiblížil zaměření semináře a přednesl úvodní referát na téma *Zahradně-architektonická tvorba ve službách první republiky*,¹ ve kterém upozornil na aktivity prvorepublikových zahradních architektů související se vznikem ČSR a s následnými oslavami výročí republiky. Dotkl se takových objektů tehdejší tvorby, jakými jsou např. úpravy zahrad na Pražském hradu nebo úprava zahrady Edvarda Beneše v Sezimově Ústí, jež si dnes běžně spojujeme se životem osobností, které se zasloužily o vznik Československa a které jsou spojovány s vrcholným obdobím dějin naší republiky.

V hlavním programu vystoupil Zdeněk Novák z ministerstva kultury s příspěvkem *Zahrady první republi-*

ky v historickém kontextu, ve kterém naše prvorepublikové zahrady a parky zasadil do souvislostí vývoje světových dějin zahradního umění. Na něj navázala Šárka Steinová z Národního archivu a pojednala o zajímavostech z profesního, studijního a osobního života zahradních architektů Josefa Minibergra (1878–1955) a Josefa Kumpána (1885–1961). Životu a dílu zahradního architekta Josefa Vaňka (1886–1968) se věnovala historička zahradní architektury Stanislava Otomanská, která rovněž představila nově vydanou knihu o této významné osobnosti oboru. Dopolední blok uzavřel Pavel Šimek, zahradní architekt a vysokoškolský pedagog ze Zahradnické fakulty Mendelovy univerzity v Brně, s příspěvkem o uplatnění digitálních technologií v propagaci nejenom prvorepublikových památek zahradního umění, a to prostřednictvím webových aplikací www.zahradweb.cz, www.virtualnipruhonice.cz, www.zelenesite.cz a www.taxonweb.cz.

Zahradní architekt Martin Kovář z ateliéru Florart se věnoval realizované obnově Jubilejního parku ve Znojmě, který byl založen před devadesáti lety k desátému výročí vyhlášení Československa. O obnovách zejména bylinných společenstev v prvorepublikových zahradách ve vztahu k jejich konzervaci podrobně pojednal zahradní architekt Ondřej Fous ze Zámeckého zahradnictví Ctěnice. Zahradní architektky Jana Pyšková a Tereza Vlasáková seznámily přítomné s probíhající obnovou prvorepublikové zahrady spisovatele Františka Langera v Praze. Hlavní program semináře uzavřel Roman Zámečník s příspěvkem *Prvorepublikové památky zahradního umění v Jihomoravském kraji*.

Zdeněk Novák pak celé setkání zhodnotil následovně: *„Potěšilo mne, že připomínka 100. výročí vyhlášení samostatného státu našla cestu i k odborné veřejnosti a tématu tak vysoce specializovanému, jako je péče o památky zahradního umění z období první republiky. Vilové zahrady patří z hlediska uchování a prezentace hodnot k nejsložitějším památkám, neboť se v nich na malé ploše koncentruje velké množství rozmanitých součástí, od efemerních květin přes dlouhodobě neudržované porosty stromů až po tech-*

Obr. Brno, sala terrena vily Stiassni. Rozprava s Marií Strakovou, dcerou vrchního zahradníka rodiny Stiassni Antonína Frömla, při odhalení historických fotografií u příležitosti konání semináře. Foto: Zdeněk Musil, 2018.

nická zařízení bazénů a tenisových kurtů, drobnou architekturu a výtvarné umění. To klade na památkovou péči o ně mimořádně vysoké nároky. Jsem přesvědčen, že seminář byl z tohoto hlediska účelný, navíc přispěl k rozšíření poznání o slavné době první republiky a kulturním bohatství, jež po sobě v tomto segmentu kulturního dědictví zanechala.“

Po skončení přednášek se již hosté odebrali do zahrady a vily Stiassni ke komentovaným prohlídkám. V zahradě vily se měli možnost osobně pozdravit a pohovořit s Marií Strakovou (1925), dcerou někdejšího vrchního zahradníka rodiny Stiassni Antonína Frömla (1887–1943) a čestnou předsedkyní spolku Přátelé vily Stiassni. Marie Straková následně odhalila a představila nově nalezené fotografie vztahující se k životu jejího otce.

Celodenního semináře se zúčastnilo šedesát hostů nejenom z různých pracovišť Národního památkového ústavu, přítomni byli také zástupci výkonných orgánů státní památkové péče, muzeí a univerzit, ale také soukromých ateliérů či sdružení.

O organizaci semináře se postaral Roman Zámečník, specialista na památky zahradního umění a kulturní krajinu a referent památek s mezinárodním statutem z brněnského pracoviště Národního památkového ústavu.

Na viděnou v zahradě vily Stiassni při osmém ročníku semináře se těší

Roman ZÁMEČNÍK

■ Poznámky

1 V rámci oslav stého výročí založení Československé republiky si Národní památkový ústav určil jako své hlavní téma Architekturu ve službách první republiky.